

13 iunie 2016

Dj-S nr. 272

AVIZ

la proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea
Legii privind activitatea particulară de detectiv și de pază
(nr.200 din 11 mai 2016)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea Legii privind activitatea particulară de detectiv și de pază, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către dl Sergiu Sîrbu, deputat în Parlamentul Republicii Moldova și relevă următoarele.

I. CONSTATĂRI GENERALE:

1. Înaintarea inițiativei legislative corespunde prevederilor art.73 din Constituție și prevederilor art.47 din Regulamentul Parlamentului.
2. Modificarea și completarea Legii privind activitatea particulară de detectiv și de pază ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art. 66 din Constituție, privind atribuțiile de bază ale Parlamentului.
3. Conform Notei informative, proiectul de lege a fost elaborat în scopul ajustării prevederilor legale la realitățile existente în care organizațiile particulare prestează servicii de ocrotire a vieții, sănătății și bunurilor persoanelor fizice, precum și a bunurilor persoanelor juridice împotriva unor acțiuni ilicite. Autorul susține că neconcordanța cadrului legislativ la realitățile actuale constă în faptul că noțiunea de "sistem de alarmare împotriva efracției" nu elucidează tot spectrul de acțiuni ilicite care prezintă pericol pentru viața și sănătatea persoanelor fizice, precum și bunurile persoanelor juridice. Prin proiectul de lege prezentat se propune o redacție nouă a noțiunilor "sistem de alarmare împotriva efracției" și "proiect al sistemului de alarmare împotriva efracției" precum și operarea unor modificări ce vor rezulta din expunerea în redacția nouă a noțiunilor menționate mai sus. De asemenea, în favoarea operării modificărilor, autorul invocă un argument precum că varianta rusă a Legii stabilește o altă definiție a sintagmei "sistem de alarmare împotriva efracției" și anume că "система

охранной сигнализации” include și alarmele de incendiu, făcînd o precizare că traducerea mot-a-mot a sintagmei ”система охранной сигнализации” este ”sistema de alarmare de pază”.

II. SUGESTII, OBIECȚII DE CONȚINUT:

Direcția generală juridică a supus examinării proiectul de lege nominalizat prin prisma legislației în vigoare, inclusiv art.54 din Regulamentul Parlamentului și comunică că sustine parțial proiectul de lege, prezentînd următoarele considerente.

Argumentul autorului că dispeceratul de pază centralizat recepționează și semnalele alarmelor antiincendiu, îl considerăm convingător și oportun pentru a include alarmele antiincendiu în definiția ”sistemului de alarmă” cu toate acestea considerăm că nu poate fi temei pentru excluderea termenului ”*împotriva efracției*” din tot textul legii. Legea nr.283-XV din 04.07.2003 reglementează activitatea particulară de pază pe segmentul protecției vieții, sănătății și bunurilor persoanelor fizice, inclusiv bunurilor persoanelor juridice, *împotriva efracției* (adică împotriva pătrunderilor nesancționate și acțiunilor ilicite ce atentează la viața, sănătatea și bunurile persoanelor menționate). Aceeași lege operează cu termeni precum ”sisteme tehnice de legătură” ”sisteme de pază” și ”sisteme de alarmare împotriva efracției”. Conform literaturii de specialitate în domeniul pazei și securității proprietății, drept **elemente ale sistemului de securitate (de paza)** se enumeră sistemele de alarmă împotriva efracției, sisteme de supraveghere video, sisteme de control access si pontaj, precum și sistemele antiincendiu. Făcînd parte din același sistem de securitate, totuși este o delimitare clară ale acestor sisteme. Alarmele de incendiu **nu pot fi incluse** în categoria alarmelor împotriva efracției și în același timp **nu pot fi excluse** din sistema alarmelor pentru pază (alarmele antiincendiu neavînd tangențe cu pătrunderea nesancționată sau cu acțiunile ilicite precum invocă autorul inițiativei legislative). În această ordine de idei, considerăm că excluderea sintagmei ”*împotriva efracției*” din tot cuprinsul legii va schimba esențial caracterul activității de pază, reglementată de legea în cauză și consideră binevenită reexaminarea în acest sens a propunerii de excludere a termenului menționat.

RESPECTAREA TEHNICII LEGISLATIVE:

Menționăm că autorul inițiativei legislative a remarcat neconcordanța variantei ruse și variantei în limba de stat a Legii privind activitatea particulară de detectiv și de pază, constatînd că varianta în limba rusă reflectă mai corect realitățile desfășurării activității de detectiv și de pază.

Direcția generală juridică atenționează că legislația în vigoare stabilește expres că ”limba de lucru în organele puterii de stat, administrației de stat și organizațiilor obștești este limba de stat. Tot odată se asigură traducerea în limba rusă. Actele organelor puterii

de stat, administrației de stat și organizațiilor obștești se întocmesc și se adoptă în limba de stat, urmînd să fie traduse în limba rusă” (Legea nr. 3465-XI din 01.09.1989). Acest fapt punctează o dată în plus că nu poate fi acceptat argumentul autorului că varianta rusă este varianta corectă a legii și poate servi drept temei pentru operarea modificărilor în varianta legii în limba de stat. Actul legislativ adoptat este emis și publicat în limba de stat, cu traducere în limba rusă, iar în cazul apariției unor divergențe la interpretarea prevederilor actului legislativ, limba de stat va fi de referință, limba rusă fiind limba de traducere.

În conformitate cu prevederile Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 și în contextul respectării tehnicii legislative, Direcția generală juridică vine cu următoarele mențiuni:

- în denumirea proiectului de lege se va specifica obligatoriu numărul legii de bază și data adoptării acesteia și anume se va completa cu sintagma „nr.283-XV din 04.07.2003”

- în textul introductiv al **Articolului unic** a fost omis numărul legislaturii în care a fost adoptată Legea privind activitatea particulară de detectiv și de pază, astfel propunem, completarea legii menționate cu sintagma ”- XV”.

În contextul celor menționate, pînă la pronunțarea Parlamentului în ședința plenară asupra oportunității adoptării proiectului de lege, Direcția generală juridică sugerează autorului reexaminarea inițiativei legislative în vederea excluderii termenului ”împotriva efracției” pe tot parcursul legii, fapt ce ulterior ar putea duce la lărgirea limitelor activității de pază și va crea incertitudini în aplicarea legii.

Șeful Direcției
Ion CREANGĂ